

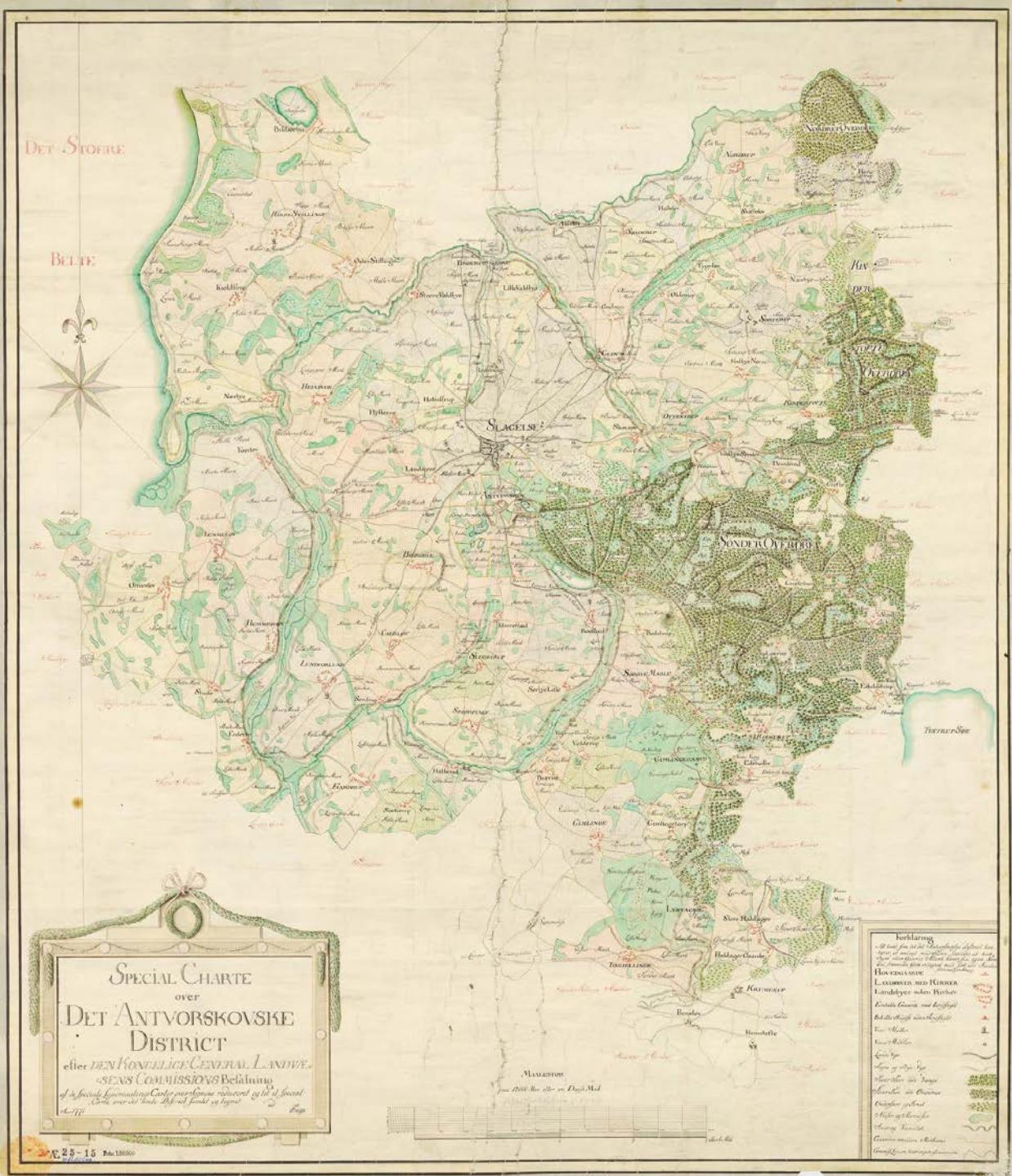


# Udtagning af lavbundsjord i Danmark - en mulighed for mere og vildere natur?

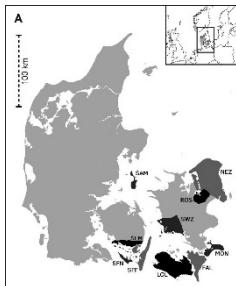
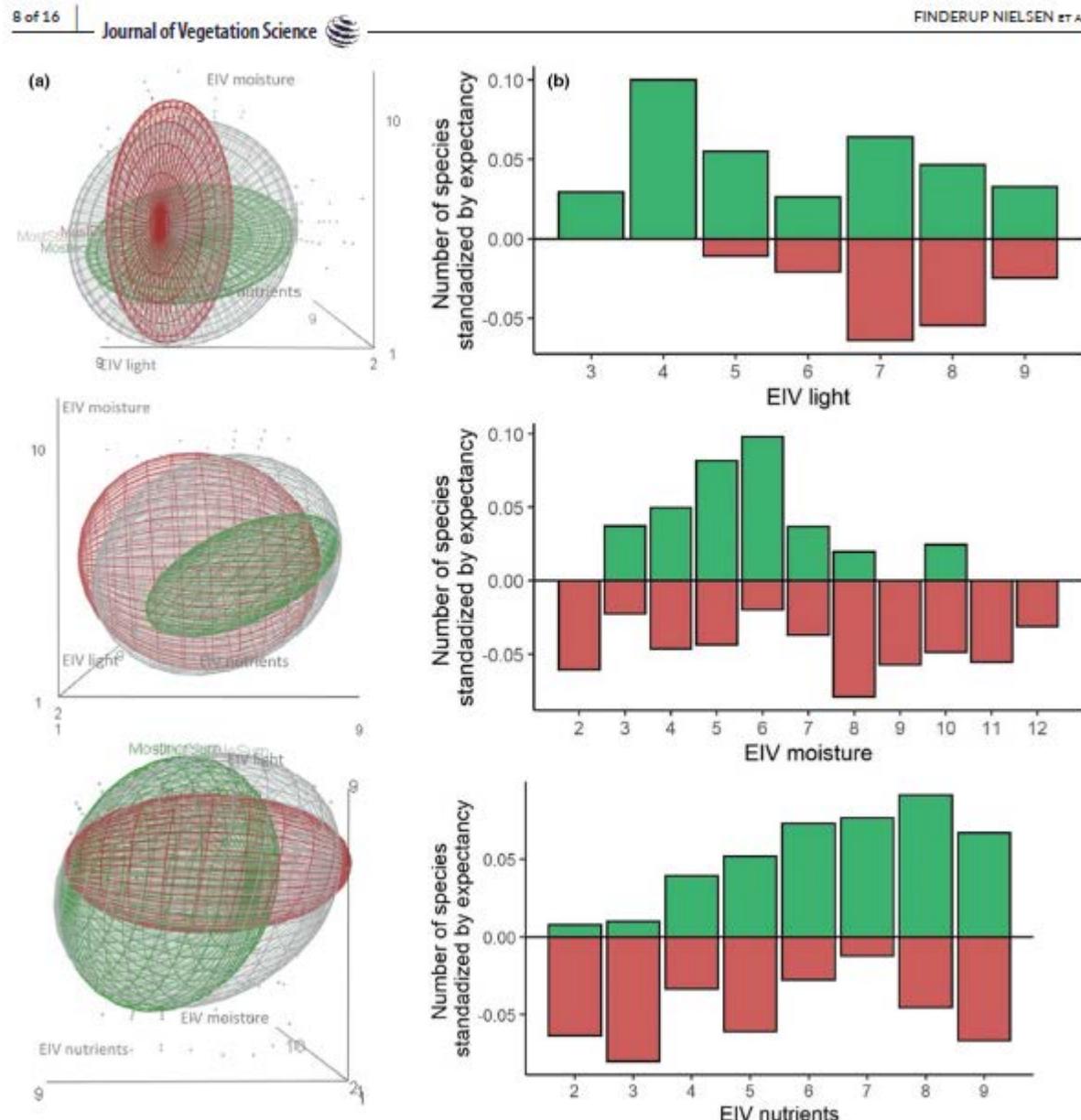
foto: Marta Baumane

Hans Henrik Bruun  
Biologisk Institut, Københavns Universitet





# Frem- og tilbage-gang for planter ca 1870 - 2010



Træer og buske er den plantegruppe der er gået mest frem siden ca. 1870

Mange enge er groet til med krat i løbet af 20 årh.



foto: Sigvart Werner

# De forhadte pilekrat

NATUR

## Frivillige fælder pilekrat

De skulle arbejde for at holde varmen, de seks medlemmer af bestyrelsen for Danmarks Naturfredningsforening i Jammerbugt, da de gik i gang med at rydde 800 kvm pilekrat i en mose syd for Biersted.



Mandetur: Ove Albrechtsen, Anders Hedegaard, Martin Hesselsøe, Jørgen Jensen og Christian Larsen – samt fotografen Søren Rosenberg – varmer sig på kaffen i en pause i fældningen. Efter planen indvies den nye natursti på ca. 1,5 km til foråret.

Det tilgroede moseområde bliver efter planen en lille naturperle i tilknytning til en ny natursti, der går ud fra banestien tæt ved Biersted. - Rydningen betyder, at der



Mariann Stenholm

16. februar 2012 kl. 05:10

Arhus  
Stiftstidende

Log ind

Mad Krimi AGF Sport Debatt Østjylland Danmark Mærk Aarhus

ØSTJYLLAND

## Frivillige befrier mose for pilekrat



3/3

Frivillige knoklede i Damsbro Mose søndag eftermiddag. Foto: Flemming Højer

Hvem skal regere i Damsbro Mose - pilekrattet eller de sjældne planter?

18 apr. 2010 kl. 00:01



Søren Ploug Lilmoes (spl@favrskovavisen.dk)

Forsidebillede: Kommunen mener, at det skal kunne de overværende og sjældne planter.



foto: Jacob Heilmann-Clausen

# Hvad kan vi lære af 25 års naturgenopretning?

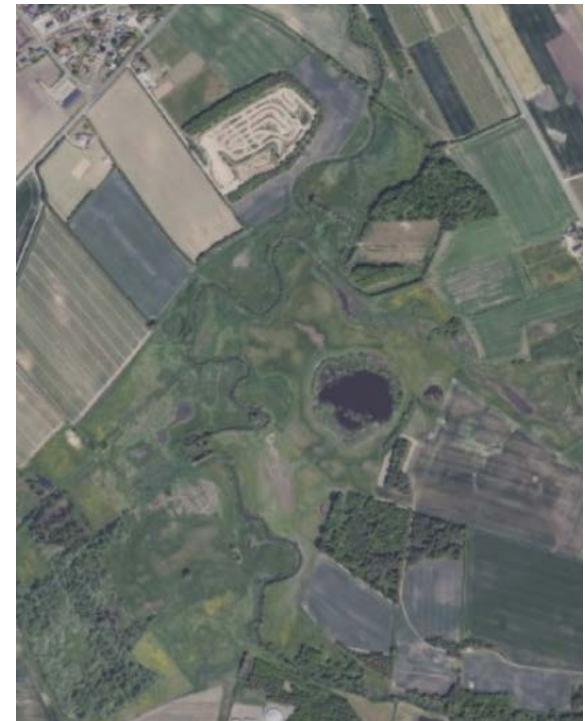
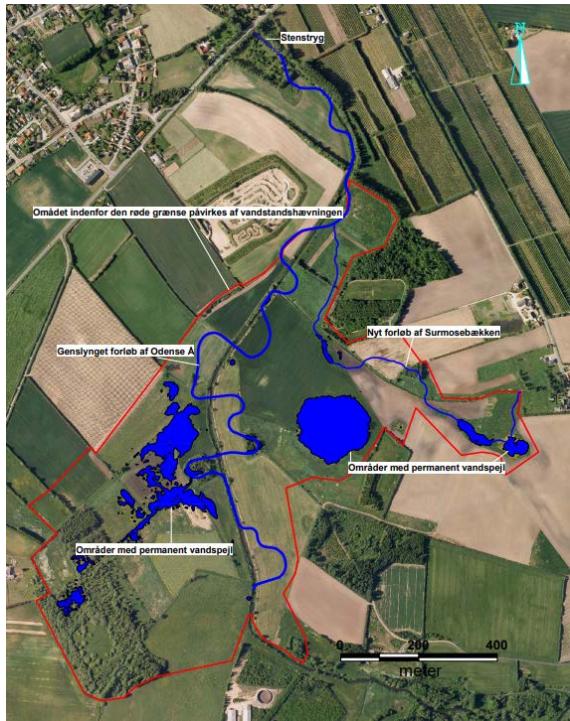
- VMP motivation: Reduktion af næringsstoftab til vandmiljøet
- Forbedrede levemuligheder for trængte arter blev stillet i udsigt



Vådområdепrojekter siden 1998 (Windolf et al., 2016).



# Hvad kan vi lære af 25 års naturgenopretning?



Odense Å nær Nørre Broby: Planlagt genopretningsprojekt (tv), udført projekt 2009; situation 2020

# Udeblevet succes for genopretning af artsrig engvegetation

- Artsrigsom på referencesites: 40-50 plantearter på samme areal



Baumane, M., Zak, D. H., Riis, T., Kotowski, W., Hoffmann, C. C., & Baattrup-Pedersen, A. (2021). Danish wetlands remained poor with plant species 17-years after restoration. *Science of the Total Environment*, 798, 149146. doi:10.1016/j.scitotenv.2021.149146



# Udeblevet succes for genopretning af artsrig engvegetation

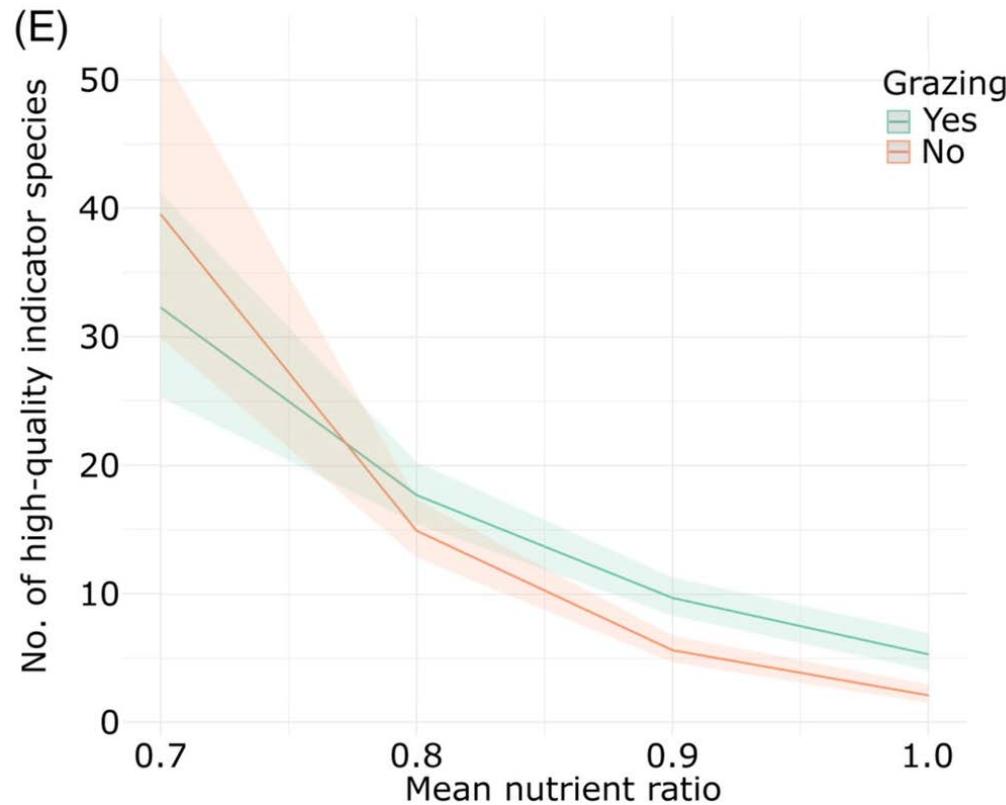
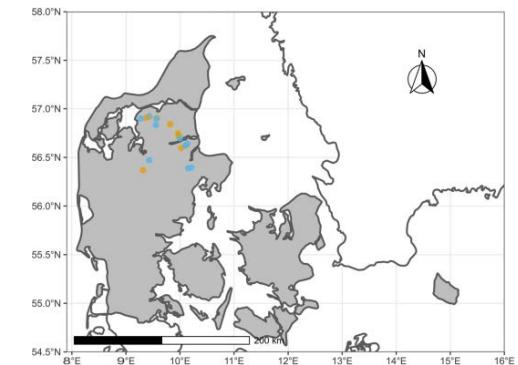
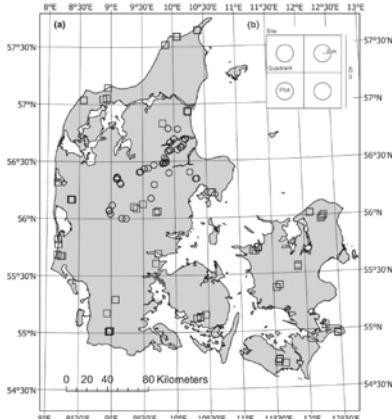
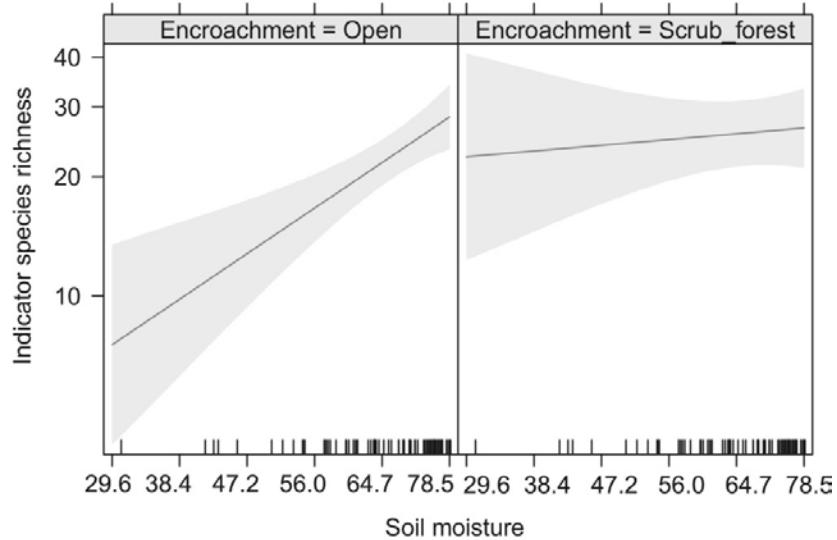
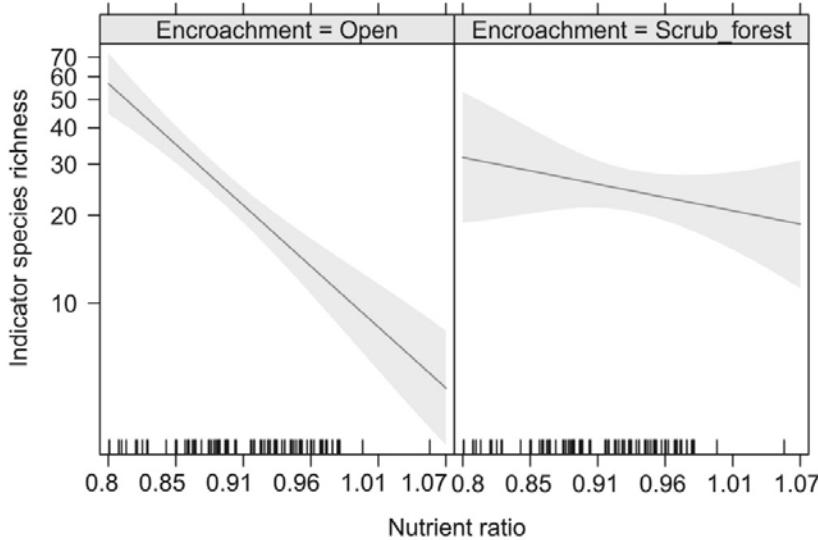


foto: Marta Baumane



Moeslund, J. E., Andersen, D. K., Brunbjerg, A. K., Bruun, H. H., Fløjgaard, C., McQueen, S. N., . . . Ejrnæs, R. (2022). High nutrient loads hinder successful restoration of natural habitats in freshwater wetlands. *Restoration Ecology* (in press) e13796.  
doi:10.1111/rec.13796

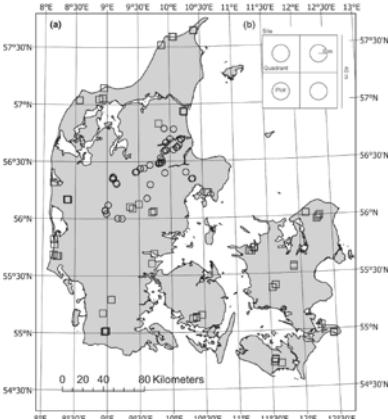
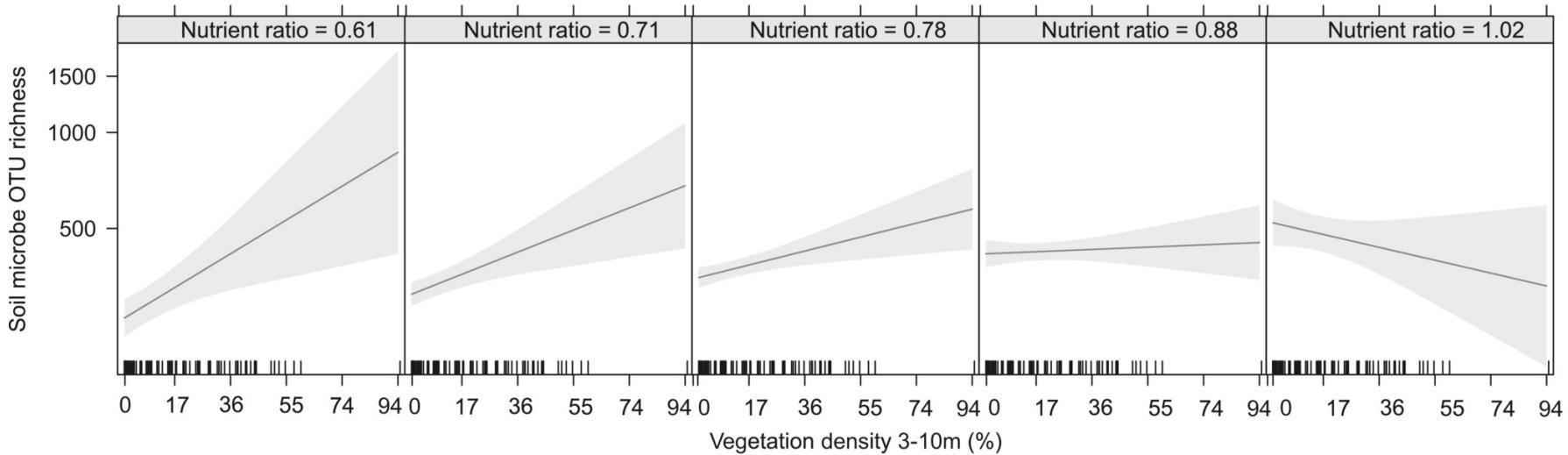
# Er succession vejen til success?



- Artsrigdom af karplanter og mosser
- **Positivarter (for gunstig bevaringsstatus i hht Habitatdirektivet)**
- Jordbundens biodiversitet (eDNA OTU richness)
- Buskdække fra LiDAR
- Målt jordfugtighed
- Eutrofieringsindex (Nutrient ratio) fra Ellenberg Indikatorværdier

Brunbjerg, A. K., Fløjgaard, C., Frøslev, T. G., Andersen, D. K., Bruun, H. H., Dalby, L., . . . Ejrnæs, R. (2022). Scrub encroachment promotes biodiversity in wetland restoration under eutrophic conditions. *Ecology and Evolution*, 12(11), e9445. doi:10.1002/ece3.9445

# Er succession vejen til success?



- Artsrigdom af karplanter og mosser
- Positivarter (for gunstig bevaringsstatus i hht Habitatdirektivet)
- **Jordbundens biodiversitet (eDNA OTU richness)**
- Buskdække fra LiDAR
- Målt jordfugtighed
- Eutrofieringsindex (Nutrient ratio) fra Ellenberg Indikatorværdier

Brunbjerg, A. K., Fløjgaard, C., Frøslev, T. G., Andersen, D. K., Bruun, H. H., Dalby, L., . . . Ejrnæs, R. (2022). Scrub encroachment promotes biodiversity in wetland restoration under eutrophic conditions. *Ecology and Evolution*, 12(11), e9445. doi:10.1002/ece3.9445

# Land sparing er nøglen

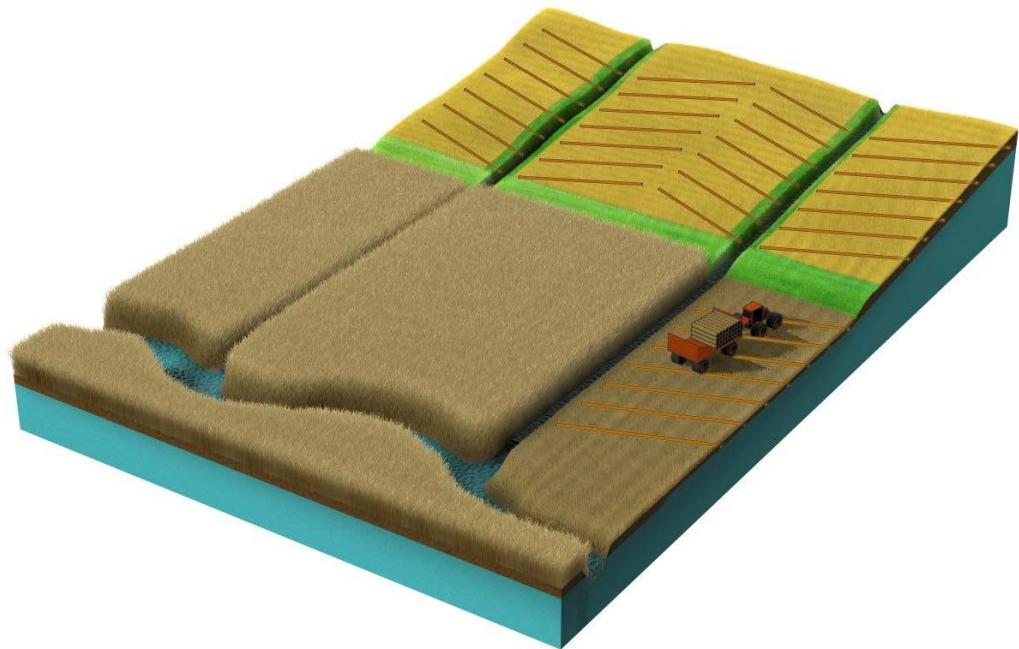


foto: Marta Baumane

# Praktisk formidling af resultater



## Institut for Ecoscience

Forskning/Rådgivning ▾

Uddannelse ▾

Erhvervssamarbejde ▾

Om instituttet ▾

Aktuelt ▾

[Institut for Ecoscience](#) > [Forskning/Rådgivning](#) > [Tema sider](#) > Biodiversitet i ådale

### Biodiversitet i ådale

» NATUREN I ÅDALENE

» Indledende overvejelser

» Prioritering

» Kortlægning

» Genopretning

» Forvaltning

## Guide til mere biodiversitet i ådale

### Naturgenopretning

Naturen i ådalene rummer ligesom kysterne i Danmark oftest store sammenhængende naturområder med stort potentielle for at genoprette mere selvforvaltende natur. Samspillet mellem vandløbet og den våde natur i ådalen er vigtigt for genopretningen. Mange vandløb er dog udrettede og uddybede – med store negative konsekvenser for de omgivende naturarealer. Tidligere tiders store planteædere er forsvundet, og mange steder er også landmandens dyr forsvundet fra ådalen. Tilgroning er derfor et stort problem for biodiversiteten. Naturen og arealerne i ådalen kan have mange funktioner, fx klimatilpasning, optagelse af kvælstof, afvanding og græsningsarealer.

Denne hjemmeside er en guide til genopretning af natur i ådale med biodiversitet som hovedmål. Guiden omhandler processen i et genopretningsprojekt fra de indledende overvejelser, prioritering af indsatser, kortlægning af tilstand, driftshistorie og hydrologi, genopretning og opfølgende forvaltning (se nedenstående figur).



Smalbladet kæruld på eng ved Skals Å. Foto: Camilla Flojgaard ©

# TAK !

... og tak til Marta Baumane, Lars  
Båstrup-Spohr, Kaj Sand Jensen,  
Camilla Fløjgaard, Rasmus Ejrnæs,  
Dagmar Andersen, Jesper  
Moeslund, Ane Kirstine Brunbjerg,  
Tora Finderup Nielsen,  
Aage V. Jensens Fonde, Det Fri  
Forskningsråd, 15 Juni Fonden